

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Adam Bodnar

Warszawa,

VII.602.6.2014.JZ

**Szanowny Pan
Sylwester Marciniak
Zastępca Przewodniczącego
Państwowej Komisji Wyborczej**

**Szanowny Pan
Wiesław Kozielowicz
Zastępca Przewodniczącego
Państwowej Komisji Wyborczej
ul. Wiejska 10
00-902 Warszawa**

Pragnę podkreślić wagę właściwego dostosowania lokali wyborczych do potrzeb wyborców z niepełnosprawnościami, a w szczególności faktycznego wypełniania kryteriów, o których mowa w przepisach prawa.

Kontynuując wcześniejsze działania, pracownicy Biura Rzecznika Praw Obywatelskich w dniach 19 i 20 października 2018 r., tj. bezpośrednio przed wyborami samorządowymi, przeprowadzili wizytacje 157 lokali wyborczych posiadających status dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych, znajdujących się w 23 miejscowościach. W toku kontroli zrealizowanej przez Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich ocenie podlegały w pierwszej kolejności warunki techniczne lokali określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 29 lipca 2011 r. w sprawie lokali obwodowych komisji wyborczych dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 336).

W wyniku przeprowadzonej kontroli pracownicy Biura Rzecznika Praw Obywatelskich stwierdzili uchybienia w 123 lokalach, co stanowiło 78% wszystkich wizytowanych lokali wyborczych.

Jak wynika więc z przeprowadzonej analizy, mimo wielu działań, lokale obwodowych komisji wyborczych, wbrew posiadanemu statusowi, wciąż pozostają faktycznie niedostosowanymi do potrzeb wyborców z niepełnosprawnościami, co w ocenie Rzecznika znacząco ogranicza skuteczność tej ważnej gwarancji zasady powszechności wyborów. Podkreślenia wymaga, że w 1/3 wszystkich kontrolowanych lokali obwodowych komisji wyborczych, stwierdzono trzy i więcej uchybień.

Pracownicy BRPO, podobnie jak w latach ubiegłych, zwrócili uwagę na również bezpośrednią okolicę lokali wyborczych. Z dotychczasowych ustaleń wynika bowiem, że nawet najlepiej dostosowane lokale są w trudno dostępne dla osób z niepełnościami z uwagi m.in. na liczne przeszkody i bariery przed budynkiem.

W załączeniu przesyłam Państwowej Komisji Wyborczej raport z pełnymi ustaleniami kontroli lokali obwodowych komisji dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych przeprowadzonej w dniach 19 i 20 października 2018 r. oraz rekomendacjami.

W związku z powyższym, działając w oparciu o art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2018 r., poz. 2179 ze zm.) zwracam się do Państwowej Komisji Wyborczej z uprzejmą prośbą o rozważenie możliwości podjęcia działań, w zakresie przysługujących Komisji kompetencji, zmierzających do zapewnienia skuteczniejszej ochrony praw wyborczych wyborców z niepełnosprawnościami. W moim przekonaniu jest to kwestia niezmiernie istotna w obliczu zbliżających się wyborów do Parlamentu Europejskiego oraz do Sejmu RP i do Senatu RP.

Zał. 1